Vergaderjaar 2026-2027

37 020 VIII **Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2027**

Nr. 45 **AMENDEMENT VAN HET LID CEDER C.S. TER VERVANGING VAN DAT GEDRUKT ONDER NR. 42**[1]

Ontvangen 29 oktober 2026

De ondergetekenden stellen het volgende amendement voor:

De departementale begrotingsstaat wordt als volgt gewijzigd:

I

In **artikel 1 Primair onderwijs** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met **€ 16.093** (x € 1.000).

II

In **artikel 3 Voortgezet onderwijs** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verlaagd** met **€ 16.093** (x € 1.000).

Toelichting

Dit amendement regelt dat gemeenten maximaal 3% van hun budget voor het gemeentelijke onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) kunnen verliezen ten opzichte van 2026. Gemeenten die er door de herijkte CBS-indicator op vooruitgaan, behouden hun hogere budget.

Het gemeentelijke onderwijsachterstandenbeleid is een belangrijk middel voor gemeenten bij het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden. Het budget, dat hiervoor jaarlijks wordt vastgesteld, wordt onder meer gebruikt voor het aanbieden van voor- en vroegschoolse educatie, schakelklassen en Bibliotheek op School en draagt hiermee direct bij aan het bevorderen van kansengelijkheid en taalontwikkeling. Gemeenten hebben, voor een goede invulling van dit beleid, hiervoor veelal meerjarige afspraken gemaakt met bijvoorbeeld diverse lokale partners.

Half september werden echter veel gemeenten geconfronteerd met een plotselinge en forse daling van de beschikbare middelen door de herijking van de CBS-indicator. Dit betekent voor die gemeenten dat bestaande voorzieningen voor kwetsbare kinderen moeten worden afgeschaald en plotseling langjarige samenwerkingen moeten worden verbroken.

Voor schoolbesturen, die met een soortgelijk probleem werden geconfronteerd, heeft de staatssecretaris inmiddels aangekondigd om met een overgangsregeling te komen, waarmee een vermindering van het budget van meer dan 3% wordt gecompenseerd. Voor gemeenten wordt echter geen vergelijkbare regeling getroffen. De staatssecretaris meent dat deze effecten namelijk relatief beperkt wanneer ze worden afgezet

[1] Vervanging in verband met een wijziging in de ondertekening.

tegen het budget dat gemeenten ontvangen vanuit het Gemeentefonds. Indieners vinden dit onterecht. Een forse daling voor onderwijsachterstanden kan immers, zo schrijft de staatssecretaris, voor sommige gemeenten nare gevolgen hebben.

Met dit amendement beogen indieners daarom voor gemeenten een soortgelijke regeling te treffen als voor schoolbesturen. Dit amendement regelt dat gemeenten die in 2027 minder dan 97% van hun definitieve GOAB-budget over 2026 ontvangen, een aanvullende uitkering krijgen waarmee het verschil tot deze -3% wordt gecompenseerd. Deze compensatie komt bovenop de reguliere uitkering op basis van de herijkte CBS-indicator en gaat niet ten koste van gemeenten die door de herijking meer middelen ontvangen, waarmee de uitvoeringstechnische bezwaren worden ondervangen. Indieners baseren zich voor de berekening op de Informatietool herijking achterstandsscores GOAB zoals deze door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is gepubliceerd.[2]

Ten overvloede: met dit amendement wordt de invoering van de herijkte indicator niet uitgesteld, maar worden de grootste negatieve herverdeeleffecten in 2027 verzacht. Gemeenten krijgen daardoor meer tijd om hun beleid en afspraken met lokale partners zorgvuldig aan de nieuwe financiële situatie aan te passen. Andere opties, zoals uitstel van de invoering van de nieuwe verdeelsystematiek, moeten volgens indieners niet worden uitgesloten, maar worden niet geregeld met dit amendement. Dit amendement vormt in ieder geval een concrete oplossing voor gemeenten die in 2027 worden geconfronteerd met forse dalingen van hun GOAB-budget.

Dekking wordt gevonden in de middelen toegevoegd aan de OCW-begroting vanaf 2027 om de subsidie te brede brugklassen te hervormen om een voldoende dekkend aanbod te garanderen. Hier is vanaf 2027 jaarlijks 58 miljoen euro voor opgenomen in de begroting, maar die kan in 2027 nog niet worden ingezet omdat er overleg plaatsvindt met het veld hoe deze middelen het beste kunnen worden ingezet. Voorgesteld wordt om 16,093 miljoen euro hiervan in 2027 in te zetten ter dekking van dit amendement.

Ceder
Beckerman
Stoffer
Moorman
Rooderkerk
Armut

[2] https://open.overheid.nl/details/6953d278-52dd-4d62-8a45-ac986107d682